

EURAJOKI

MAANTIEN 2176 LAPIJOKI-OLKILUOTO
INVENTOINTI 24.-27.06.2003

Museovirasto /
Arkeologian osasto
Kaisa Lehtonen

SISÄLLYSLUETTELO		1
1. JOHDANTO		2
1.1. Yleistä		2
1.2. Inventoidut alueet		2
1.3. Inventoinnin tulokset		2
2. KOHTEET		4
2.2. INVENTOINNISSA LÖYDETYT MAHDOLLISET MUINAISJÄÄNNÖSKOHTEET		4
1. Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori, (Heikku)		4
2. Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa		7
2.1. MUITA KOHTEITA		10
3. Eurajoki, Lappijoki, Varikko		10
4. Eurajoki, Hankkila, Piha		10
5. Eurajoki, Hankkila, Antti		10
LIITEKARTAT 4-5	Inventoidut alueet	13
LIITE 1	Luettelo raporttiin liittyvistä diapositiiveista	15
LIITE 2	Luettelo raporttiin liittyvistä mustavalkonegatiiveista	16
LIITE 6	Valokuvat	

1. JOHDANTO

1.1. Yleistä

Esisuunnittelijat Oy on laatinut Olkiluotoon johtavan maantien (2176) parantamiseen liittyvän suunnitelmakartan. Hankkeesta antamassaan lausunnossaan (116/304/2003) Museovirasto edellytti maantien 2176 Lapijoki-Olkiluoto kiinteiden muinaisjäännösten inventointia ennen kuin Museovirasto voi ottaa suunnitelmaan lopullisesti kantaa. Eurajoen kiinteiden muinaisjäännösten inventointi on tehty vuonna 1965, eikä siinä ole tarkastettu nyt kyseessä olevia alueita.

Tieosassa 1 parantamistoimenpiteenä on suunniteltu kevytväylän rakentamista. Kevytväylän linjaus on sijoitettu paikallistien itä-koillispuolella oleville Lapinjoen rannan peltoalueille ja peltojen reunamilla kohoaville korkeammille harjanteille. Tieosassa 2 parantamistoimenpiteet ovat pääasiassa näkemäleikkausten ja suuntauksen parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Alueen lähilöytöjen ja topografisten seikkojen perusteella kysymykseen voisivat linjauksella tulla lähinnä rautakautiset ja keskiaikaiset muinaisjäännökset sekä korkeimpien kallioalueiden kohdalla pronssikautiset hautaröykkiöt.

Kesäkuussa 2003 Museovirasto suoritti arkeologisen maastoinventoinnin Eurajoella maantiellä 2176 Lapijoki-Olkiluoto. Inventointi suoritettiin 24.-27.6.2003 välisenä aikana Museoviraston tekemän kustannusarvion puitteissa ja työn kustannuksista vastasi Esisuunnittelijat Oy. Jälkityöt toteutettiin Arkeologikeskus Untamalassa Laitilassa.

1.2. Inventoidut alueet

Suunnitelmakartan perusteella linjauksen kokonaispituus on noin 12 km. Inventoinnin maastotyöt painottuivat tieosalle 1, jonka pituus on noin 5,5 km. Tieosa 1 alkaa valtatie 8:sta ja päättyy Hankkilan/Tahkoniemen alueelle, josta tieosa 2 alkaa. Tieosa 2 päättyy suunnilleen Olkiluodon satamaan erkanevaan tienhaaraan. Tieosan 1 inventoidut alueet ilmenevät kertomuksen lopussa olevista liitekartoista 4-5.

Inventointi suoritettiin pääasiassa peltoalueita pintapoimimalla eli peltoalueita kävelemällä ja maastohavaintoja tekemällä. Peltopoiminta pyrittiin tekemään tien parantamistoimenpiteitä ajatellen riittävän laajalla alueella. Inventointiolosuhteet olivat vaikeat, sillä pellot olivat inventointiajankohtana varsin pitkällä oraalla, mikä haittasi tai suoranaisesti esti havaintojen tekoa. Lisäksi tarkastettiin joitakin maantien läheisyydessä sijaitsevia kallio- ja metsäalueita pronssi- ja rautakautisia hautaröykkiöitä silmällä pitäen.

Kaikki korkeustiedot on merkitty peruskarttojen mukaan (N60-järjestelmä). Inventointilöydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolle KM 340013:1 (diar. 1.10.2003). Inventointiraportin alkuperäiskappaletta säilytetään Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

1.3. Inventoinnin tulokset

Maantiellä 2176 Lapijoki-Olkiluoto tehdyssä inventoinnissa 24.-27.06.2003 ei suunnitelmakartassa esitetyn linjauksen kohdalta löydetty yhtään muinaisjäännökseksi

luokiteltavaa kohdetta. Linjauksen läheisyydestä, mutta kuitenkin sen ulkopuolelta löydettiin yksi pronssikautisen hautaröykkiön pohja, yksi kivilatomus (mahdollinen hautaröykkiön pohja) sekä muutamia historialliseen aikaan ajoittuvia peltoraunioita ja kaksi kiukaanpohjaa.

Laitilassa 22.10.2003

Kaisa Lehtonen

FM

2. KOHTEET

2.1. INVENTOINNISSA LÖYDETYT MAHDOLLISET MUINAISJÄÄNNÖSKOHTEET

1. EURAJOKI, HANKKILA, LAITRENVUORI, (HEIKKU)

PERUSTIEDOT

Kunta: Eurajoki
 Kohteen nimi: Heikku
 Muinaisjäännöstyyppi: Hautapaikat
 Lisämääre: Hautaröykkiöt
 Ajoitus: Pronssikausi
 Rauhoitusluokka: II
 Lukumäärä: 1

SIJAINITIEDOT

Peruskartta: 1132 11 Eurajoki
 Koordinaatit: p=6799 94 i=3209 66 z=30
 x=6787 06 y=1532 06
 Koordinaattiselite: Kohteen arvioitu keskikoordinaatti
 Pinta-ala:
 Etäisyystieto: Eurajoen kirkolta n. 7,3 km länteen

OMISTAJATIEDOT

Alue/kylä: Hankkila
 Tila: Heikku
 Omistaja: Jouko Heikku
 Osoite: Olkiluodontie 565 as. 1, 27150 Lapijoki
 Kiinteistötunnus: 051-402-6-1

ARKISTOTIEDOT

-

INVENTOINTI 2003

Aika: 25.6.2003
 Löydöt: KM 34013:1 (palanutta luuta)
 Karttaotteet: 1
 Negatiivit: 126506-126510
 Diat: 51106-51107

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee Lapijoelta Olkiluotoon johtavan tien (2176) pohjoispuolella, Laitrenvuori –nimisellä mäkialueella, jonka pohjoisreunalta avautuu peltomaisema Lapinjoen laaksoon. Kohteen yli kulkee voimajohtolinja, jonka alta on kaadettu

puustoa. Alueella kasvaa runsaasti lehtipuuvesaikkoa, kuusen- ja mäntyntaimia sekä katajaa.

Kohteen kuvaus:

Kysymyksessä on pienellä kallionnyppylällä sijaitseva erittäin pahoin tuhoutunut röykkiön pohja. Jäljellä on ainoastaan kallionnyppylän N- ja E-reunoille valahtaneita, suunnilleen ihmisen pään kokoisia tai siitä hieman suurempia kiviä. Kallion pintaan, mitä ilmeisemmin juuri röykkiön keskelle, on hakattu 7 rautatappia, jolloin myös röykkiön kiviä on ilmeisesti siirretty kallionpaljastuman reunoille. Kiviä on yhdessä, kahdessa kerroksessa.

Todennäköiseksi pronssikautiseksi hautaröykkiöksi kohteen paljastivat palaneen luun muruset, joita tuli esiin kallionnyppylän laelta. Kallionpinnasta oli kulunut jäkälää n. 30 x 20 cm:n alalta pois. Jäkälän alla oli humuspitoinen ohut maakerros, jonka pinnassa oli näkyvissä puhtaaksi huuhtoutunut luunpalanen. Kohtaa raaputeltaessa löytyi luunpaloja jonkin verran vielä lisää.

Mahdollisesti hautaröykkiön kiviä on käytetty myöhemmin todennäköisesti ilmakehän varten ladotuissa merkkikivikasoissa, joita löytyi samalta kallioalueelta, röykkiöstä noin 50 m luoteeseen. Paikalla oli n. 10 x 10 metrin suuruisella alalla, neljä halkaisijaltaan n. 1,5-2 metrin suuruista kivikasaa neliössä. Kivirakennelma liittyyne ilmakehän kuvaukseen tai paikalla olevaan korkeuskiintopisteeseen.

Luokitusehdotus:

II

KOHDE 1

EURAJOKI, HANKKILA, LAITRENVUORI

Ote peruskarttalebdestä 1132 11 Eurajoki

MK 1:20 000

2. EURAJOKI, HANKKILA, SKORPIONMAA

PERUSTIEDOT

Kunta: Eurajoki
 Kohteen nimi: Skorpionmaa
 Muinaisjäännöstyyppi: Kivirakenteet
 Tyypin rakenne: Kivilatomus
 Ajoitus: Ajoittamaton
 Rauhoitusluokka: II
 Lukumäärä: 1

SIJAINITIEDOT

Peruskartta: 1132 11 Eurajoki
 Koordinaatit: p=6799 36 i=3209 72 z=30
 x=6787 83 y=1531 78
 Koordinaattiselite: Kohteen arvioitu keskikoordinaatti
 Pinta-ala:
 Etäisyystieto: Eurajoen kirkolta n. 7,7 km länteen

OMISTAJATIEDOT

Alue/kylä: Hankkila
 Tila: Skorpionmaa
 Omistaja: Anna, Aili, Kaarina Tahkoniemen oik. omist. / Matti Tahkoniemi
 Osoite: 27150 Lapijoki
 Kiinteistötunnus: 051-402-5-25

ARKISTOTIEDOT

-

INVENTOINTI 2003

Aika: 27.6.2003
 Löydöt: -
 Karttaotteet: 2
 Negatiivit: 126514-126516
 Diat: 51108-51109

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee Lapijoelta Olkiluotoon johtavan maantie (2176) eteläpuolella, laajahkon kallioalueen pohjoisreunassa, josta on näkymä kapeahkolle peltolohkolle. Ympäristö on jäkälää, puolukkaa, katajaa ja mäntyä kasvavaa kallioista metsämaastoa.

Kohteen kuvaus: Kallioalueen korkeimmalla kohdalla sijaitseva L-muotoinen kivilatomus, joka saattaa olla hautaröykkiön pohja. Sen kaakkois-lounaissauntaisen sivun pituus on n. 4 m ja lounais-koillissauntaisen n. 3 m. Kivet ovat ikään kuin neliössä, josta puuttuu kaksi sivua. Rakennelman keskellä ei ole kiviä.

Kivilatomus on maastossa selvästi havaittavissa, koska kohteen lähiympäristössä ei ole juurikaan muita kiviä. Kysymyksessä on selvästi ihmisen tekemä rakennelma, mutta sen funktio jäi inventoinnissa avoimeksi. Toinen mahdollisuus on, että kivet on louhittu kalliosta rakennusmateriaaliksi ja asetettu paikoilleen esimerkiksi talvikuljetusta varten, mutta selviä louhimisen merkkejä ei kivissä voitu havaita.

Luokitusehdotus: II

KOHDE 2

EURAJOKI, HANKKILA, SKORPIONMAA

Ote peruskarttalehdestä 1132 11 Eurajoki

MK 1:20 000

2.2. MUITA KOHTEITA

3. EURAJOKI, LAPPIJOKI, VARIKKO

Peltoraunio

Peruskartta 1132 11 Eurajoki
p=6798 16 i=3211 39 z=10

Aivan Lapijoelta Olkiluotoon johtavan maantien vieressä sijaitseva luode-kaakkosuuntainen n. 12-13 metriä pitkä ja n. 3 metriä leveä suorakaiteenmuotoinen kiviröykkiö. Sekä maastohavaintojen että maanomistajan esittämän vanhan isojakokartan perusteella kiviröykkiö myötäilee vanhaa peltolohkoa eli kysymyksessä lienee peltoraunio.

Diat: 51112
Liitekartta: 3

4. EURAJOKI, HANKKILA, PIHA

Peltoraunio?, 2 kiukaanpohjaa

Peruskartta 1132 11 Eurajoki
p=6788 11 i=3209 24 z=5

Lapijoelta Olkiluotoon johtavan maantien koillispuolella, Lapinjokeen laskevalla peltoalueella sijaitseva pieni saareke, jonka koillisosassa on sammaloitunut peltoraunio ja kaksi todennäköistä kiukaanpohjaa. Pitkänomainen peltoraunio on itä-länsisuuntainen ja sen pituus on n. 9-13 metriä. Röykkiön levein kohta on n. 3 metriä. Röykkiön päissä kiviä on yhdessä kerroksessa, keskellä pienempiä kiviä on ladottu päällekkäin.

Röykkiöstä n. 3 m kaakkoon on n. 2,5 x 2,5 metrin suuruinen neliönmuotoinen ja yli metrin korkea kiven- ja maansekainen latomus, jonka päällä oli havaittavissa muutamia tiilenpaloja. Todennäköisesti kysymyksessä on jonkinlainen kiukaanpohja. Muutaman metrin päässä edellisestä sijaitsee toinen samanlainen, mutta huonokuntoisempi kiukaanpohja.

Diat: 51110-51111
Mustavalkonegatiivit: 126511-126513
Liitekartta: 3

5. EURAJOKI, HANKKILA, ANTTI

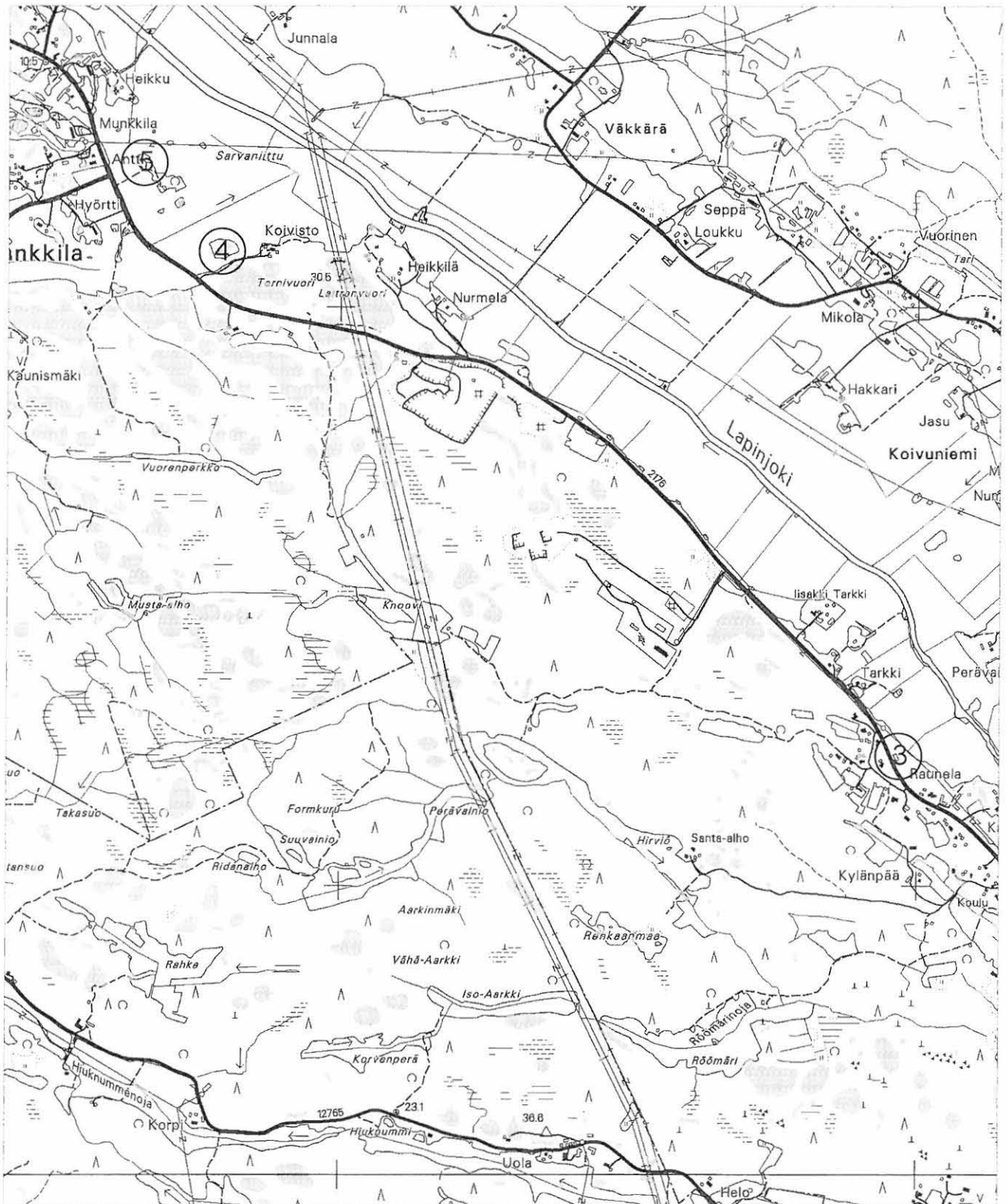
Peltoraunioita

Peruskartta 1132 11 Eurajoki

p=6800 44 i=3208 97 z=5

Lapijoki-Olkiluoto –maantien itäpuolella, luoteis-koillissuuntaisen peltosaarekkeen luoteispäädyssä on kaksi kookasta ja korkeaa peltorauniota. Rauniot olivat inventoinnin ajankohtana kokonaan rehevän kasvillisuuden peitossa, joten havaintojen teko oli lähes mahdotonta. Kivet olivat kokonaan sammaloituneita, joten jonkin verran raunioilla on ikää.

Liitekartta: 3

KOhteet 3, 4 JA 5

Ote peruskartasta 1132 11 Eurajoki

MK 1:20 000

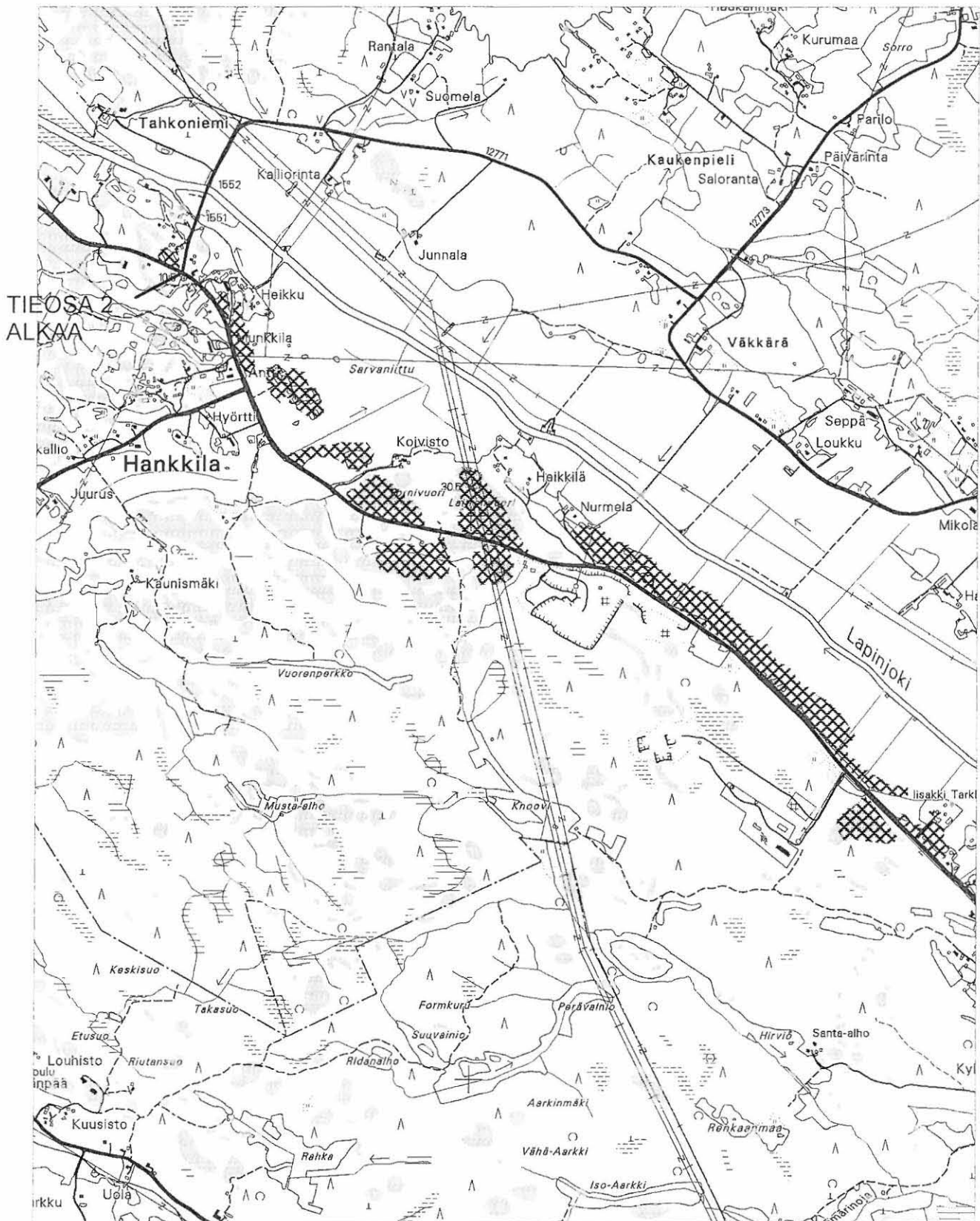
MAANTIE 2167 OLKILUOTO-LAPIJOKI INVENTOINTI 2003

Ote peruskartasta 1132 11 Eurajoki

MK 1:20 000

Inventoidut alueet

MAANTIEEN 2167 OLKILUOTO-LAPIJOKI INVENTOINTI 2003

Ote peruskartasta 1132 11 Eurajoki

MK 1:20 000

Inventoidut alueet

LIITE 1. LUETTELO RAPORTTIIN LIITTYVISTÄ DIAPOSITIIVEISTA

Nro	Kohde	Suunta	Pvm	Kuvaaja
51106	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Hajoitettua röykkiöpohjaa	pohjoisesta	26.6.	Kaisa Lehtonen
51107	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Ilmavalokuvauksen merkkikiviä	luoteesta	26.6.	Kaisa Lehtonen
51108	Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa Kivilatomus	lännestä	27.6.	Kaisa Lehtonen
51109	Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa Kivilatomus	luoteesta	27.6.	Kaisa Lehtonen
51110	Eurajoki, Hankkila, Piha Peltoraunio?	kaakosta	26.6.	Kaisa Lehtonen
51111	Eurajoki, Hankkila, Piha Kiukaanpohjia	lounaasta	26.6.	Kaisa Lehtonen
51112	Eurajoki, Lappijoki, Varikko Peltoraunio	luoteesta	27.6.	Kaisa Lehtonen

LIITE 2. LUETTELO RAPORTTIIN LIITTYVISTÄ MUSTAVALKONEGATIIVEISTA

Nro	Kohde	Suunta	Pvm	Kuvaaja
126506	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Hajoitettua röykkiöpohjaa	lännestä	26.6.	Kaisa Lehtonen
126507	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Hajoitettua röykkiöpohjaa	lounaasta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126508	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Hajoitettua röykkiöpohjaa	pohjoisesta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126509	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Ilmavalokuvauksen merkkikiviä	pohjoisesta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126510	Eurajoki, Hankkila, Laitrenvuori Ilmavalokuvauksen merkkikivi	lounaasta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126511	Eurajoki, Hankkila, Piha Peltoraunio	kaakosta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126512	Eurajoki, Hankkila, Piha Peltoraunio	lännestä	26.6.	Kaisa Lehtonen
126513	Eurajoki, Hankkila, Piha Kiukaanpohjia	lounaasta	26.6.	Kaisa Lehtonen
126514	Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa Kivilatomus	idästä	27.6.	Kaisa Lehtonen
126515	Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa Kivilatomus	lännestä	27.6.	Kaisa Lehtonen
126516	Eurajoki, Hankkila, Skorpionmaa Kivilatomus	lounaasta	27.6.	Kaisa Lehtonen

12.6506

Eurajoki Rauhala laituruus
Hajotettua räjähönpohjaa.

12.6507

Eurajoki Rauhala laituruus
Hajotettua räjähönpohjaa.

12.6508

Eurajoki Rauhala laituruus
Hajotettua räjähönpohjaa.

126509

Eurojoki Rauhala Oittausen
Ilmavalokuvauksen merkiksi

126510

Eurojoki Rauhala Oittausen
Ilmavalokuvauksen merkiksi

126511

Eurajoki Haukila Paha
Peltorannio kaakosta
huvattuna.

126512

Eurajoki Haukila Paha.
Peltorannio lännestä
huvattuna.

126513

Eurajoki Haukila Paha
Kivkaanpohjia lounasta
huvattuna.

126514

Eurajoki Runkkila Skorpionmaa
Kivikalomus idästä
huvattuna.

126515

Eurajoki Runkkila Skorpionmaa
Kivikalomus lännestä
huvattuna.

126516

Eurajoki Runkkila Skorpionmaa
Kivikalomus lounasta
huvattuna.